

ПЕДАГОГІКА В СИСТЕМІ ГУМАНІТАРНОГО ЗНАННЯ

III Міжнародна науково-практична конференція

Одеса
2017

МАТЕРІАЛИ ІІІ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
**«ПЕДАГОГІКА
В СИСТЕМІ ГУМАНІТАРНОГО ЗНАННЯ»**
(8-9 вересня 2017 року)

Одеса
2017

УДК 37.01(063)
ББК 74.0я43
П 24

Педагогіка в системі гуманітарного знання. Матеріали
П 24 III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса,
8-9 вересня 2017 року). – Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2017. –
128 с.
ISBN 978-966-916-347-9

У збірнику представлені матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «Педагогіка в системі гуманітарного знання». Розглядаються загальні питання педагогіки та історії педагогіки, теорії та методики навчання, теорії і методики професійної освіти.

Збірник призначений для науковців, викладачів, аспірантів та студентів, які цікавляться педагогічною наукою, а також для широкого кола читачів

УДК 37.01(063)
ББК 74.0я43

ISBN 978-966-916-347-9

© Колектив авторів, 2017
© Видавничий дім «Гельветика», 2017

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНА ПЕДАГОГІКА ТА ІСТОРІЯ ПЕДАГОГІКИ

Гулей О.В. ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНЕ МИСТЕЦТВО СЛОБОЖАНЩИНИ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХІХ – ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ В СУЧАСНОМУ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ	6
Замкова Л.В. РЕФОРМА ОСВІТИ В РІЗНИХ РЕГІОНАХ ІСПАНІЇ	10
Никифоров А.М. НАУКОВА СПАДЩИНА НИКАНОРА ОНАЦЬКОГО В КОНТЕКСТІ ВДОСКОНАЛЕННЯ ХУДОЖНЬОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ	13
Папченко В.В. ВИМОГИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ КОНТРОЛЮ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ВИЩИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ	16
Таможська І.В. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ПІДГОТОВКИ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ КАДРІВ ХАРКІВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ СТОЛІТТЯ	18
Тичина І.В. ВПРОВАДЖЕННЯ ЛАБОРАТОРНОГО МЕТОДУ НАВЧАННЯ У ВІЙСЬКОВІ НАВЧАЛЬНІ ЗАКЛАДИ УКРАЇНИ У 1920-Х РОКАХ	21
Штань О.О. ОХТИРСЬКИЙ СВЯТО-ТРОЇЦЬКИЙ ЧОЛОВІЧИЙ МОНАСТІР ЯК ОСЕРЕДОК ДИТЯЧОГО ВИХОВАННЯ У 1920-1930 РР.	24

ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА НАВЧАННЯ

Бадікова Н.О. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ФОНЕТИЧНИХ ЯВИЩ ЗЧЕПЛЕННЯ ТА ЗВ'ЯЗУВАННЯ У ПІДРУЧНИКАХ З ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ ДЛЯ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ	28
Боса В. П. СТИМУЛЮВАННЯ ІНТЕРЕСУ МОЛОДІ ДО ВДОСКОНАЛЕННЯ ВЛАСНОГО МОВЛЕННЯ В УМОВАХ ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЄВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН	32
Давидова С.В. РОЛЬ ТВОРЧИХ ПРОЕКТІВ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СУЧАСНИХ УЧИТЕЛІВ	36
Куцасва Т.О. ІДЕЇ ПРОЕКТУ «ЖИВА КНИГА» ДЛЯ МУЗЕЙНИХ ІНТЕРАКТИВНИХ ОСВІТНІХ ПРОЕКТІВ	40
Смутченко О.С. НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЯК ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА	44

Стефіна Н.В. ДО ПРОБЛЕМИ ДОСЛІДЖЕННЯ СУТНОСТІ ПОНЯТТЯ «ПЕДАГОГІЧНА ТЕХНОЛОГІЯ» У НАУКОВІЙ ЛІТЕРАТУРІ	46
---	----

КОРЕКЦІЙНА ПЕДАГОГІКА

Фінгерман О. ПОВЕДІНКОВІ ОСОБЛИВОСТІ АУТИЧНИХ ДОШКІЛЬНИКІВ.....	51
---	----

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Добровольська А.М. РЕАЛІЗАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЇ ПРОБЛЕМНОГО ДІАЛОГУ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ІТ-КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ І ПРОВІЗОРІВ.....	55
Долгопол О.О. ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ У ПРОЦЕС ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ЛІКАРІВ.....	59
Іконнікова М.В. ВПЛИВ МОДЕРНІЗАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА ПІДГОТОВКУ ФІЛОЛОГІВ	62
Комочкова О.О. КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ЛІНГВІСТИКИ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ	66
Кошелева Н.Г. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ТЕХНОЛОГІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В СУЧАСНІЙ ОСВІТІ	68
Лебідь О.В. ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ ПОНЯТТЯ «СТРАТЕГІЯ»	72
Літвінова-Головань О.П. СТРУКТУРНІ ЕЛЕМЕНТИ МОДЕЛІ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ДО АНІМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ТУРИЗМУ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН.....	75
Луцак І.В. ПИТАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАРМАЦЕВТІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	79
Нікула Н.В. ПРОФЕСІЙНО-МЕТОДИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ МЕТОДИЧНОЇ КУЛЬТУРИ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	82
Прохоров О.А. ОСОБЛИВОСТІ КОМУНІКАЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ У ВИЩОМУ ВІЙСЬКОВОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ ПІДХІД	85
Тонконог Н.І. ПЕРЕВІРКА ЕФЕКТИВНОСТІ МОДЕЛІ ІСОПД МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ	88

Фоменко Т.М. ВИЗНАЧЕННЯ КРИТЕРІЇВ СФОРМОВАНOSTI СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ АГРАРІЇВ	92
--	----

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ВИХОВАННЯ

Коваль М.С. ФІЛОСОФСЬКО-ОСВІТНІЙ РОЗГЛЯД ПРОБЛЕМИ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ.....	95
Кордонська А.В., Асмоловська Т.В., Галушак Л.Б. ІННОВАЦІЙНІ ФОРМИ РОБОТИ КУРАТОРА АКАДЕМІЧНОЇ ГРУПИ	98
Пахуча М.Є. ВРАХУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ У ПРОЦЕСІ ВИХОВАННЯ ПІДЛІТКІВ.....	102
Чжоу Ц. НАПРЯМИ ВИКОРИСТАННЯ СТУДЕНТАМИ ДУХОВНО-ЕТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ МУЗИКИ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	106
Шлсіна Л.І. УМОВИ ФОРМУВАННЯ ГЕНДЕРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СУЧАСНОГО ФАХІВЦЯ	110
Язиков О.І. МОДЕЛЮВАННЯ ВИХОВНОГО СЕРЕДОВИЩА НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ В КОНТЕКСТІ ТЕОРІЇ ПСИХОЛОГІЧНОГО ПОЛЯ К. ЛЕВІНА	114

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ

Волк Н.В. СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА	117
Осова О.О. ОСВІТНЬО-ВИХОВНІ МОЖЛИВОСТІ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	121
Петрина Ю.О. ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК КОМПЕТЕНТНОСТІ У ВИКОРИСТАННІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЗА ДОПОМОГОЮ ТЕХНОЛОГІЇ «ВЕБ-КВЕСТ»	124

числі й поза межами університету. Загалом включення студентів до означених напрямів сприятиме їхньому духовному розвитку та росту, творчому самовираженню та самореалізації, у них буде розвивалися вміння самостійно організовувати контакт із музичним мистецтвом і суб'єктами музично-естетичної діяльності як задля духовного самовдосконалення, так і для розвитку духовних потреб дітей.

Список використаних джерел:

1. Здорова С. В. Проблема музыкально-эстетического воспитания студентов гуманитарных вузов: автореф. дисс. на соиск. ученой степени канд. пед. наук: спец. 13.00.02 «Теория и методика обучения и воспитания (музыка)» / С. В. Здорова. – Москва, 2009. – 25 с.
2. Сокол І. М. Веб-квест «Математика в мистецтві або мистецтво в математиці» [Електронний ресурс] / І. М. Сокол // Портал ЗапоВікі: [веб-портал]. – URL: <http://goo.gl/9jneaq> (дата звернення: 09.01.2017).

Шлісна Л.І.

викладач,

Таврійський державний агротехнологічний університет

УМОВИ ФОРМУВАННЯ ГЕНДЕРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СУЧАСНОГО ФАХІВЦЯ

Аналіз стратегічних і нормативних документів, що визначають напрямки розвитку сучасної вищої освіти, дозволяє стверджувати, що одним з основних і перспективних підходів до його структурування є компетентістний підхід, в рамках якого якість результатів фахової підготовки розуміється як відповідність професійної підготовленості того, хто навчається вимогам сучасного суспільства і розглядається через поняття «професійна компетентність».

Професійна компетентність фахівця визначається як багатофакторне явище, що включає в себе систему знань і умінь, його ціннісні орієнтації, мотиви діяльності, інтегровані показники культури (мова, стиль, спілкування, ставлення до себе і своєї діяльності, до суміжних галузей знань). вибір професійних компетентностей здійснюється з орієнтацією на ті вимоги, які пред'являє суспільство до професіоналізму фахівця того чи іншого профілю. В даний час одним з умов гуманізації освітнього процесу є його формування з позицій принципів гендерного підходу, котрий передбачає розвиток індивідуальних якостей особливостей та інтересів молоді незалежно до якої статі вони належать.

Спираючись на класифікацію, представлену в стратегії модернізації змісту освіти, ми можемо віднести гендерну компетентність до числа основних (базових) компетентностей, оскільки вона володіє такими характеристиками, як багатofункціональність, міждисциплінарність, багатомірність, і включає в себе різні особистісні якості, інтелектуальної здатності, комунікативні вміння фахівця, пов'язані з його гендерної культурою. Гендерна компетентність визначається нами як базова компетентність фахівця, представлена совокупністю засвоєних знань про сутність гендерного підходу в освіті, умінь здійснювати гендерну стратегію в організації педагогічного процесу і досвіду використання гендерних знань і умінь в якості основи гендерної взаємодії в умовах освітньої системи. У структурі гендерної компетентності фахівця нами були виділені три компоненти: мотиваційно-ціннісний, когнітивний і поведінковий.

Мотиваційно-ціннісний компонент гендерної компетентності характеризується наявністю у фахівця позитивної мотивації до використання гендерного підходу, усвідомленням гендерної ролі в рамках педагогічної діяльності, прийняттям або відторгненням гендерних стереотипів і норм як орієнтирів у формуванні гендерної взаємодії з колегами [2, с. 5].

Іншим істотним компонентом гендерної компетентності є когнітивний, який передбачає наявність у майбутніх фахівців системи гендерних знань і застосування їх у своїй діяльності. До складу когнітивного компонента входить система засвоєних фахівцем знань про сутність гендеру та психології гендерних відносин, про гендерні особливості суб'єктів освітнього процесу, уявлення про особливості гендерної соціалізації хлопчиків і дівчаток, про статеву диференціацію пізнавальних особливостей молоді, а також знання про функції та технології гендерної диференціації, володіння прийомами гендерної схематизації і прогнозування гендерного ефекту і т. д [2, с. 7].

Поведінковий компонент гендерної компетентності оцінювався нами через ступінь сформованість системи умінь і навичок фахівців з застосування гендерного підходу в професійній діяльності. На думку сучасних дослідників, гендерна поведінка відповідає реальному «програванню» прийнятої на себе кожним підлеглим совокупності гендерних ролей. Великий вплив на нього можуть надавати конкретні соціальні ситуації (в нашому випадку – ситуація гендерної стратифікації в освіті, яка характеризується явною асиметрією в бік жінок), а також традиції і норми того чи іншого суспільства. Одним із завдань формування гендерної компетентності фахівця є розвиток гендерної конкурентної властивості спілкування жінок і чоловіків, що впливає з гармонійності свідомості і поведінки і має в своїй основі гендерну ідентичність [2, с. 5].

Досвід показує, що високий рівень сформованості гендерної компетентності випускника не педагогічного вишу і його готовності до реалізації гендерного підходу у професійній діяльності може бути досягнуто тільки при побудові його професійної підготовки як цілісної системи, включаючи в себе принципи, умови, технології формування гендерної компетентності педагога.

До принципів формування гендерної компетентності педагогів і психологів, що визначають ефективність функціонування системи, нами були віднесені принципи гуманістичної направленості гендерної підготовки фахівця, диференціації змісту та організації формування гендерної компетентності на основі врахування гендерних особливостей студентів, міждисциплінарної інтеграції змісту і технологій формування гендерної компетентності фахівця, відповідності технологій гендерної освіти закономірностям професійного становлення особистості.

Вивчення науково-методичної літератури та досвіду формування педагогічних компетентностей у процесі професійної підготовки сучасного фахівця, а також проведена нами дослідно-експериментальна робота дозволили визначити, теоретичні та експериментальний обґрунтований комплекс педагогічних умов, створення яких дозволить вдосконалити процес формування гендерної компетентності фахівця. Серед педагогічних умов формування гендерної компетентності фахівця ми виділили:

1) інтеграцію гендерних і психолого-педагогічних знань у зміст професійної підготовки сучасного фахівця в рамках інваріантної і варіативної частини блоку психолого-педагогічних дисциплін;

2) облік гендерних особливостей студентів при організації педагогічного процесу, формування у майбутніх фахівців усвідомлення власної гендерної ролі і індивідуального гендерного стилю поведінки в рамках професійної діяльності;

3) розробку процесуально-технологічної складової реалізації гендерного підходу в практиці;

4) організацію моніторингу гендерної компетентності студентів не педагогічного вушу як компонента професійної компетентності сучасного фахівця.

Нами були виділені два основні підходи в формуванні гендерної складової змісту сучасної психолого-педагогічної освіти: мультидисциплінарний і міждисциплінарний (або інтердисциплінарний). При мультидисциплінарному підході окремі гендерні аспекти розвитку особистості стають предметом вивчення в рамках психолого-педагогічних дисциплін, наприклад, курсів «Історія психології», «Історія педагогіки», «Вікова психологія», «Соціальна психологія», «Педагогічна психологія», «Основи педагогіки» та ін. [3, с. 237].

Так, при вивченні курсу «Історія психології» в гендерному аспекті цікаві ідеї З. Фрейда, К. Хорні, Е. Фромма і багатьох інших вчених, які в своїх працях розглядали психологічні особливості чоловіки й жінки. У рамках курсу «Вікова психологія» розглядаються проблеми розвитку психіки дитини в онтогенетичному процесі, розглядаються такі питання, як етапи гендерної соціалізації особистості, дається оцінка значення гендерних ролей батька і матері у формуванні гендерної ідентичності дитини на різних вікових етапах (вплив особистих якостей і поведінки батьків на формування світогляду і установок дитини, в тому числі і гендерних; роль батька і матері у формуванні у дитини таких якостей, як маскуліність і фемініність; визначаються особливості впливу одностатевих і різностатевих однолітків на формування гендерної ідентичності особистості на різних етапах її розвитку.

В курсі «Педагогічна психологія» можуть бути розглянуті такі питання, як гендерна психологія фахівця, гендерні особливості різних видів діяльності молоді (спілкування, навчання, праця), розвитку пізнавальних здібностей, соціальної активності в процесі виховання і мотивації в процесі навчання. Курс «Соціальна психологія» розглядає особливості і механізми гендерної соціалізації людини, гендерні ролі та соціальне оточення (культура і сім'я), вплив культури на ставлення до народження дитини тієї чи іншої статі, крім того, питання гендерних стереотипів в процесі взаємодії, особливості взаємного сприйняття чоловіків і жінок, сприйняття сімейних і професійних ролей у відповідності зі статтю.

Таким чином, формування комунікативно-гендерного підходу в освіті дозволяє в повній мірі реалізовувати особистісно орієнтований підхід в рамках індивідуально освітянських можливостей молоді, підвищує конкурентоспроможність кожного.

Список використаних джерел:

1. Баранівський В.Ф. Сучасні стратегії та пріоритети освітньої діяльності в розвитку особистості. // Вісник Сев НТУ: зб. наук. пр. Вип. 124/2011. Серія: Педагогіка. – Севастополь, 2011. – С. 8-12.
2. Клецина И.С. Психология гендерных отношений: Теория и практика. – СПб.: Алатея, 2004. – С. 45.
3. Основи теорії гендеру: Навчальний посібник. – К.: «К.І.С.», 2004. – 536 с.